

ЗМІСТ

Вступ	5
Розділ 1. Просвітництво – культурно-історичний та освітній феномен	15
1.1. Філософські засади Просвітництва. Роль наукових програм у становленні ідеології просвітницьких рухів. Рационалізм як теоретична база Просвітництва.	15
1.2. Українське Просвітництво. Особливості раннього українського Просвітництва.....	43
1.3. Джерела поширення просвітницьких ідей в освітньому просторі України	57
1.3.1. «Книжне» навчання в епоху Київської Русі. Візантійська освітня традиція	57
1.3.2. Рационалістичні джерела візантійського походження.....	70
1.3.3. Рационалістичні тенденції у вітчизняних літературних пам'ятках та у творах мислителів доби Київської Русі (Климент Смолятич, Кирило Туровський)	101
1.3.4. Філософські та природничонаукові вчення у перекладних літературних пам'ятках єврейського та арабського походження	131
Розділ 2. Формування вітчизняної освітньої системи і європейський контекст. Інституалізація знання	145
2.1. Суспільно-історичні передумови формування вітчизняної системи освіти в період кінця XVI–початку XVII ст.....	145
2.2. Острозький культурно-освітній центр – перша спроба створення школи нового типу на східнослов'янському просторі	163
2.2.1. Становлення ренесансно-гуманістичних ідей в Острозькому культурно-освітньому центрі (XVI – поч. XVII ст.)	166
2.2.2. Реформаційна спрямованість Острозького освітнього центру як вияв консервативної та традиціоналістської лінії у вітчизняній освіті.....	175
2.3. Реформаційна і гуманістична спрямованість братських шкіл як передумова розвитку просвітницьких ідей	187
2.4. Гуманістична латинська школа в освітньому просторі України (XVII–XVIII ст.: єзуїтські, протестантські, греко-католицькі школи)	216
2.5. Києво-Могилянська академія – новий тип вищої школи на східнослов'янському просторі.....	237
2.6. Освітня практика Києво-Могилянської академії в контексті західноєвропейського схоластичного дискурсу.....	252

Розділ 3. Епістеміологічні виміри Києво-Могилянської академії.....	281
3.1. Розвиток природничо-наукових знань в українському освітньому просторі. Зближення теоретичної науки з природознавством.....	281
3.1.1. Нове уявлення про природу та матерію у вітчизняних курсах натурфілософії.....	285
3.1.2. Концепції руху у творах українських мислителів.....	300
3.1.3. Виклад питання про простір і час у натурфілософських курсах	312
3.2. Раціоналізація пізнання. Логіка.....	323
3.2.1. Антропоміалогія (вчення про душу)	326
3.2.2. Питання теорії пізнання	330
3.2.3. Логіка	339
3.3. Філософія людини. Раціоналізація етичних поглядів	362
3.4. Раціоналістичне обґрунтування соціально-правових ідей у вітчизняному освітньому просторі XVII–XVIII ст.....	384
Висновки	409
Список використаних джерел.....	421
Список джерел ілюстративного матеріалу	479
Іменний покажчик.....	487